

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๒๐๕/๒๓๕

๗3
วันที่ 8 มี.ค. 61
เวลา 17-35 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 3497 กวค
วันที่ 8 มี.ค. 61 เวลา 17.30

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๘ มีนาคม ๒๕๖๑

1 ก.

เรื่อง การขอความเห็นชอบต่อเอกสารผลลัพธ์การประชุมสุดยอดอาเซียน-ออสเตรเลีย สมัยพิเศษ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างถ้อยแถลงร่วมการประชุมสุดยอดอาเซียน-ออสเตรเลีย สมัยพิเศษ หรือ ปฏิญญาซิดนีย์ (Joint Statement of the ASEAN-Australia Special Summit: The Sydney Declaration) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๓. ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) กับรัฐบาลออสเตรเลียว่าด้วยความร่วมมือเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายสากล (Memorandum of Understanding between the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) and the Government of Australia on Co-operation to Counter International Terrorism) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่อง การขอความเห็นชอบต่อเอกสารผลลัพธ์การประชุมสุดยอดอาเซียน-ออสเตรเลีย สมัยพิเศษ (ASEAN-Australia Special Summit) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ทั้งนี้ นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี กำกับกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

การประชุมสุดยอดอาเซียน-ออสเตรเลีย สมัยพิเศษ กำหนดจะมีขึ้นระหว่างวันที่ ๑๗-๑๘ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ นครซิดนีย์ เครือรัฐออสเตรเลีย โดยมีผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนและเครือรัฐออสเตรเลีย รวมทั้งเลขาธิการอาเซียนเข้าร่วม การประชุมสุดยอดครั้งนี้เป็นข้อเสนอของนายมัลคอล์ม เทิร์นบูล นายกรัฐมนตรีเครือรัฐออสเตรเลีย ซึ่งผู้นำอาเซียนเห็นชอบที่เครือรัฐออสเตรเลียจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมดังกล่าว นับเป็นครั้งแรกที่มีการจัดการประชุมระดับผู้นำระหว่างอาเซียนกับเครือรัฐออสเตรเลียในภูมิภาคอาเซียน โดยการเสนอเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดอาเซียน-ออสเตรเลีย สมัยพิเศษ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญที่เพิ่มขึ้นที่เครือรัฐออสเตรเลียในฐานะประเทศคู่เจรจาประเทศแรกของอาเซียนมีให้กับอาเซียนและประเทศในภูมิภาค ดังนั้น จึงเป็นโอกาสดีในการสานต่อประเด็นที่ไทยและอาเซียนได้ผลักดันกับเครือรัฐออสเตรเลียไว้ในเวทีต่าง ๆ

การประชุมฯ จะจัดขึ้นภายใต้หัวข้อ “การเสริมสร้างความมั่นคงและมั่งคั่งในภูมิภาค” (Enhancing Regional Security and Prosperity) โดยเน้นข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ซึ่งจะเน้นประเด็นสำคัญ ๔ ประการ ได้แก่ (๑) ความร่วมมือหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์อาเซียน-ออสเตรเลีย (๒) หุ้นส่วนความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (๓) ความร่วมมือด้านการต่อต้านการก่อการร้าย และ (๔) ประเด็นทางยุทธศาสตร์ในระดับภูมิภาคและระดับโลก โดยมีปฏิญญาซิดนีย์และบันทึกความเข้าใจระหว่างอาเซียนกับรัฐบาลออสเตรเลียว่าด้วยความร่วมมือเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายสากลเป็นเอกสารผลลัพธ์การประชุมฯ

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

-

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

-

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ ร่างปฏิญญาชิตินี้ซึ่งจะมีการรับรอง (to be adopted) โดยผู้นำ และร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างอาเซียนกับรัฐบาลออสเตรเลียว่าด้วยความร่วมมือเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายสากลซึ่งในขั้นนี้ คาดว่า จะมีการลงนามโดยเลขาธิการอาเซียนในนามของอาเซียนและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ออสเตรเลีย เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันในด้าน นโยบายและอาจเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๒.๒ ในกรณีที่คู่ภาคีของร่างบันทึกความเข้าใจ คือ อาเซียนในฐานะที่เป็นองค์การระหว่างประเทศกับออสเตรเลีย โดยมีเลขาธิการอาเซียนเป็นผู้ลงนามในนามของอาเซียน เลขาธิการอาเซียนสามารถลงนามในนามของอาเซียนได้โดยประเทศสมาชิกจะต้องให้ความยินยอม ดังนั้น จึงจำเป็นต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบให้เลขาธิการอาเซียนเป็นผู้ลงนาม

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

โดยที่การประชุมสุดยอดอาเซียน-ออสเตรเลีย สมัยพิเศษ จะจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๗-๑๘ มีนาคม ๒๕๖๑ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีต่อเอกสารที่จะมีการรับรอง/ลงนามในการประชุมดังกล่าว ภายในวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๑ เป็นอย่างช้า

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ร่างปฏิญญาชิตินี้ มีสารสำคัญในการผลักดันให้อาเซียนและเครือรัฐออสเตรเลียทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างภูมิภาคที่มั่นคงและมั่นคงสำหรับประชาชน แบ่งออกเป็น ๓ ประเด็นหลัก ได้แก่

(๑) ความมั่นคง โดยส่งเสริมความร่วมมือเพื่อรับมือกับภัยคุกคามทั้งรูปแบบดั้งเดิมและใหม่ เช่น การต่อต้านการก่อการร้าย ความมั่นคงทางทะเล อาชญากรรมข้ามชาติ การต่อต้านการลักลอบค้ามนุษย์ ยาเสพติด และสัตว์ป่า ความมั่นคงทางไซเบอร์ และความร่วมมือด้านกลาโหมในเวทีต่าง ๆ ของอาเซียน

(๒) ความมั่งคั่ง โดยเน้นประเด็นการเปิดเสรีทางการค้า และการส่งเสริมการค้าและการลงทุน การส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล การกระชับความสัมพันธ์ระหว่างภาคธุรกิจของอาเซียนและออสเตรเลีย ซึ่งรวมถึงการให้การสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (MSMEs) ตลอดจนการส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน และการลดช่องว่างทางการพัฒนา

(๓) ประชาชน โดยการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ผ่านโครงการความร่วมมือทางการศึกษา การส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและความเสมอภาคทางเพศ รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือด้านการจัดการภัยพิบัติและการรับมือกับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และโดยที่ประชาชนทุกเพศวัยในทุกแคว้นจะเป็นเป้าหมายหนึ่งเดียวของทุกภารกิจและทุกเจตนารมณ์ของร่างปฏิญญานี้ ผลพวงที่เป็นผลลัพธ์ของความพยายามในทุกสังคมจึงย่อมต้องมีความยั่งยืนเป็นหลักชัย

ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๔.๒ ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างอาเซียนกับรัฐบาลออสเตรเลียว่าด้วยความร่วมมือเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายสากล มีสารสำคัญย้ำถึงเจตนารมณ์ของอาเซียนและออสเตรเลียในการร่วมมือกันต่อต้านการก่อการร้ายสากล รวมถึงการป้องกันแนวคิดหัวรุนแรงและสุดโต่งที่อาจนำไปสู่การก่อการร้าย โดยใช้ประโยชน์จากกลไกที่มีอยู่ภายในกรอบอาเซียน-ออสเตรเลีย ทั้งนี้ ร่างบันทึกความเข้าใจ ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความร่วมมือในการต่อต้านการก่อการร้ายในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ การแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวกรอง ประสพการณ์และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ การเสริมสร้างขีดความสามารถของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและความช่วยเหลือทางเทคนิค การเสริมสร้างความร่วมมือในการบังคับใช้กฎหมาย การบริหารจัดการชายแดน การยับยั้งความเชื่อมโยงระหว่างองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติกับการก่อการร้ายสากล รวมถึงการรับมือกับสถานการณ์ก่อการร้าย เป็นต้น ซึ่งจะเป็นการดำเนินการตามปฏิญญาร่วมอาเซียน-ออสเตรเลียเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายสากล ค.ศ. ๒๐๑๖ ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๔.๓ โดยที่ร่างปฏิญญาชนิดนี้ยังเป็นเอกสารแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองของประเทศสมาชิกอาเซียนและเครือรัฐออสเตรเลีย เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในมิติการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคม โดยไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่จะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๔.๔ โดยที่ร่างบันทึกความเข้าใจ มิได้ใช้ถ้อยคำที่มีนัยก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับใช้ของกฎหมายระหว่างประเทศ อีกทั้งย่อหน้าที่ ๗ ของร่างบันทึกความเข้าใจ ระบุว่า ร่างบันทึกความเข้าใจ ไม่ก่อให้เกิดพันธกรณีทางกฎหมายต่อกัน จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

-

๖. ผลกระทบ

-

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

-

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

-

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

-

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

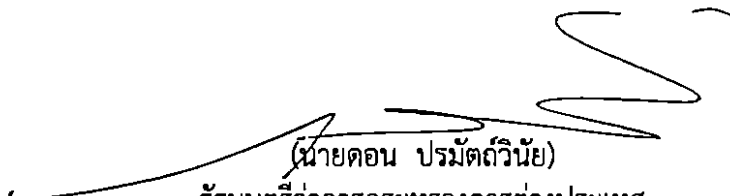
๑๐.๑ ให้ความเห็นชอบต่อเอกสารในข้อ ๔.๑-๔.๒ โดยหากมีความจำเป็นต้องแก้ไขเอกสารในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงการต่างประเทศหรือส่วนราชการเจ้าของเรื่องดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก และหลังจากนั้นให้รายงานผลเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

๑๐.๒ ให้นายกรัฐมนตรีร่วมรับรองเอกสารในข้อ ๔.๑

๑๐.๓ ให้ความเห็นชอบให้เลขาธิการอาเซียนเป็นผู้ลงนามในเอกสารในข้อ ๔.๒ หรือในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงภายหลังโดยให้รัฐมนตรีต่างประเทศของประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นผู้ลงนาม ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้ลงนามในเอกสารดังกล่าว ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมของสถานการณ์ ซึ่งไม่มีผลเปลี่ยนแปลงนัยทางกฎหมายตามข้อ ๔.๔ แต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมดีวินัย)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมอาเซียน

กองสังคมและวัฒนธรรม

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๓๘๖

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๖๓